

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΙΣ ΤΩΝ ΠΤΗΝΩΝ

(Ἐκ τοῦ «Génie du christianisme» τοῦ Chateaubriand.)

Ἐνῶ μέρος τι τῆς δημιουργίας ψάλλει αἶνους πρὸς τὸν Πλάστην, ἕτερον περιπλανᾶται διερμηνεῦον τὰ θαυμάσια Αὐτοῦ. Οἱ ἀγγελιοφόροι (εἶδος πτηνῶν) διασχίζουσι τοὺς αἰθέρας, βυθίζονται ἐν τοῖς ὕδασιν, ὑπερπηδῶσι τὰ ὄρη καὶ τὰς κοιλάδας. Πτηνά τινα φθάνουσι μετὰ τοῦ ἔαρος καὶ ἐξαφανίζονται μετὰ τῆς πρώτης πνοῆς τοῦ Ζεφύρου, μεταναστεύουσι δὲ ἀπὸ κλίματος εἰς κλίμα, μὴ ἔχοντα μόνιμον πατρίδα· ἄλλα τέλος παραμένουσιν ἐγγὺς τοῦ ἀνθρώπου· ὄδοιπόροι μακρόθεν ἐρχόμενοι ἐπιζητοῦσι τὴν φιλοξενίαν τῶν ἀρχαίων ἐρειπίων. Ἐκαστον ἀκολουθεῖ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ κλίσιν, ἐν τῇ ἐκλογῇ συνοίκου· ὁ πυρρόυλας διευθύνεται πρὸς τὰς καλύβας· ἡ χελιδὼν πετεροῦται εἰς τὰ μέγαρα· ἡ κόρη αὕτη τοῦ βασιλέως φαίνεται ὅτι ἀγαπᾷ εἰσέτι τὸ μεγαλεῖον· ἀλλὰ τὸ μελαγχολικὸν μεγαλεῖον, ὡς τὸν μελαγχολικὸν μῦθόν της· διέρχεται τὸ θέρος εἰς τὰ ἐρείπια τῶν Βερσαλιῶν, τὸν δὲ χειμῶνα εἰς τὰ τῶν Θηβῶν. Μόλις ἐξαφανίζεται, ὅτε βλέπει τις προχωρούσας πρὸς τοὺς ἀνέμους τοῦ Βορρᾶ ἀποικίας ἐρχομένης ἵνα ἀντικαταστήσῃ τοὺς ἀποδημοῦντας ἐκ τῆς μεσημβρίας. Τοιοῦτοτρόπως δὲν μένει κενὸν ἐν ταῖς ἐξοχαῖς ἡμῶν. Κατὰ τὴν ὀμιχλώδη τοῦ φθινοπώρου ἐποχὴν, ὅταν ψυχρὸς βορρᾶς πνέει εἰς τοὺς ἀγρούς, ὅτε εἰς τὰ δάση πίπτουσι τὰ τελευταῖα φύλλα, ἀγέλαι ἀγρίων γησσῶν, πᾶσαι παρατεταγμέναι εἰς γραμμὴν, διασχίζουσι σιωπηλῶς τὸν σκυθρωπὸν οὐρανόν. Ἐὰν ἀπὸ τὰ ὕψη τῶν αἰθέρων διακρίνωσι κτίριόν τι γοητικόν, περικυκλούμενον ἀπὸ λίμνας καὶ δάση, ἐτοιμάζονται νὰ κατέλθωσι· πε-

ριμένουσι τὴν νύκτα, ποιῶσαι ἐλιγμούς· περὶ τὰ δάση. Εὐθύς ἄμα ἡ ἑσπερινὴ ὁμίχλη καλύψῃ τὴν κοιλάδα, μὲ λαιμὸν τεταμένον καὶ πτέρυγῃ συρίζουσαν, ῥίπτονται παρευθὺς ἐν τῷ ὕδατι, ὅπερ πλαταγεῖ. Γενικὴ κραυγὴ, ἀκολουθουμένη ὑπὸ βιθείας σιωπῆς, ἀκούεται εἰς τὰ ἔλη. Ὀδηγοῦμεναι ὑπὸ ἀμυδροῦ φωτός, ὅπερ ἴσως φέγγει εἰς στενὸν παράθυρον πόργου τινός, οἱ ὄδοιπόροι μας πλησιάζουσι τοὺς τοίχους κρυπτόμενοι ὑπὸ τοὺς καλάμους καὶ τὴν σκιάν αὐτῶν. Ἐκεῖ, πτερυγίζοντες καὶ ἐκβάλλοντες φωνὰς ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ γογγυσμοῦ τῶν ἀνέμων καὶ τῶν ὑετῶν, χαίρειζουσι τὴν κατοικίαν τοῦ ἀνθρώπου.

Εἰς τῶν ὠραιότερων κατοικίων τῶν ἀσύλων τούτων, τοῦ ὁποίου ὅμως αἱ ἀποδημίαι εἰσὶν ἤττον μακροχρόνιοι, εἶναι ἡ θαλασσία ὄρεσις. Φαίνεται παρὰ τὰς ὄχθας εἰσχωροῦσα μέχρι τῶν λαθυρίθων τῶν σχοίνων, ἀναφαίνεται, ἐξαφανίζεται πάλιν, ἐκβάλλουσα διαπεραστικὴν ἀγρίαν φωνήν· περιέρχεται τὰς τάφρους τοῦ φρουρίου· τέρπεται ἀναθαίνουσα ἐπὶ τῶν ἀναγλύπτων οἰκοσήμεων τῶν τοίχων. Ὅταν μὲν ἄκίνητος, ἤθελέν ἂν τις ἐκλάβει αὐτὴν μετὰ τοῦ μέλανος πτερώματος καὶ τοῦ λευκοῦ στίγματος τῆς κεφαλῆς, ὡς πτηνὸν οἰκοσήμεον, ἀποσπασθὲν ἐκ τῆς ἀσπίδος ἀρχαίου ἵππου. Κατὰ τὴν προσέγγισιν τοῦ ἔαρος ἀποσύρεται εἰς μονήρεις πηγάς. Ἡ λεπτοτέρα ρίζα ἰτέας παρασυρομένη ὑπὸ τῶν ὑδάτων, δύναται νὰ προσφέρῃ αὐτῇ ἄσυλον· κρύπτεται ἀπὸ τὰ βλέμματα πάντων. Αἱ κισσάμπελοι, τὰ βρύα, τὰ πολύτριχα τῶν ὑδάτων, κρέμνεται ἔμπροσθεν τῆς κοιτίδος τῆς, ἐστεμμένης ἐκ χλόης· τὸ κάρδαμον καὶ τὰ ὕσπρια παρέχουσιν αὐτῇ τροφὴν ἐκλεκτήν· τὸ ὕδωρ ψιθυρίζει· ἡσύχως εἰς τὰ ὄτα τῆς· ὠραῖα ἔντομα ἀπασχολοῦσι τὰ βλέμματά τῆς, καὶ αἱ Ναιάδες τῶν βυάκων, ἵνα κάλλιον καλύψωσι τὴν νεκρὰν ταύτην μητέρα, φυτεύουσι πέριξ αὐτῆς τὰς ἐκ καλάμων ἡλακάτας αὐτῶν, πλήρεις πορφυρῶν μαλλίων.

Μεταξὺ τῶν ἀποδημητικῶν τούτων πτηνῶν τοῦ Βορρᾶ εἰσὶ τινὰ, τὰ ὁποῖα εὐκόλως συνειθίζουσιν εἰς τὰ ἤθη ἡμῶν, καὶ ἀρνοῦνται νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν πατρίδα τῶν. Τὰ πλεῖστα ὅμως ἐγκαταλείπουσιν ἡμᾶς μετὰ διαμονὴν ὀλίγων μηνῶν· τρέχουσι κατόπιον

τῶν ἀνέμων καὶ τῶν θυελλῶν· δὲν ἀγαπῶσιν ἢ τὰ μυστηριώδη ἄστυλα καὶ περιέρονται πολλὰ μέρη, ἵνα εὕρωσι τέλος ἐρημίαν.

Δὲν ἐπισκέπτονται δὲ κατ' ἀγέλας πάντοτε τὰ πτηνὰ ταῦτα τὰς κατοικίας ἡμῶν. Ἐνίοτε δύο ὄρατοι ὀδοιπόροι λευκοὶ ὡς ἡ χιῶν, ἔρχονται μετὰ τῆς ὀμίχλης, καταβαίνουσιν ἐν τῷ μέσῳ τῶν θάμνων τῆς ἐρείκης, εἰς μέρος ἀνοικτὸν, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν δύναται τις νὰ πλησιάσῃ χωρὶς νὰ παρατηρηθῇ· μετὰ τινων ὄρων ἀνάπαυσιν, ἐπανέρχονται πάλιν ἐπὶ τῶν νεφῶν. Τρέχει τις εἰς τὸ μέρος ὅθεν ἔφυγον, ἀναζητεῖ, ἀλλὰ δὲν εὕρισκει ἢ πτερά τινα, μὴ ἔχνη τῆς διαβάσεώς των, ἅτινα διεσκόρπισεν ἤδη ὁ ἄνεμος.

Εἶναι ἀξιοπατήρητον ὅτι αἱ ἄγριαι νῆσσοι, αἱ νῆσσοι αἱ κοιναὶ, αἱ χῆρες, οἱ γασσιανοὶ, οἱ σκολότακες, οἵτινες χρησιμεύουσιν ἡμῖν ὡς τροφή, ἔρχονται ὅτε ἡ γῆ εἶναι γεγυμνωμένη, ἐνῶ τὰ πτηνὰ τὰ ἀπὸ ξένων τόπων ἐπανακάμπτοντα φθάνουσι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ὀπωρῶν, δὲν ἔχουσι δὲ πρὸς ἡμῶς ἄλλην σχέσιν ἢ τὴν τῆς εὐχαριστήσεως· εἶναι μουσικοὶ ἀπετταλμένοι ἵνα θέλωσι τὰ συμπόσια μας. Πρέπει ὅμως νὰ ἐξαιρέσῃ τις τινὰ ἐξ αὐτῶν ὡς τὸν ὄρνυγα καὶ τὴν ἀγρίαν περιστερὰν τῶν ὁποίων τὸ κυνήγιον δὲν γίνεταί πάντοτε, ἀλλὰ μετὰ τὴν συγκομιδὴν, καὶ τὰ ὁποῖα παχύνονται εἰς τοὺς σιτοφόρους ἀγρούς μας, ἵνα χρησιμεύσωσιν πρὸς τροφήν. Οὕτω τὰ πτηνὰ τῶν βορείων κλιμάτων εἰσὶ τὰ δῶρα τοῦ βορρᾶ καθὼς αἱ ἀηδόνες εἰσὶ τὰ δῶρα τοῦ Ζεφύρου· ὁποιοσδήποτε ἄνεμος καὶ ἂν πνεύσει, ἀποκομίζει ἡμῖν ἐν δῶρον τῆς θείας προνοίας.

Αἱ χῆρες, αἱ ἄγριαι νῆσσοι, αἱ νῆσσοι, ὡς πτηνὰ κατοικίδια διαμένουσιν ὅπου δύνανται νὰ ὑπάρχωσιν ἄνθρωποι. Οἱ θαλασσοπόροι, εὗρον στρατιάς ἀπειραριθμούς τῶν πτηνῶν τούτων, μέχρι τοῦ Ἀνταρκτικοῦ πόλου, καὶ εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Νέας Ζηλανδίας. Ἀπηντήσαμεν ἡμεῖς οἱ ἴδιοι μυριάδας τοιούτων, ἀπὸ τοῦ κόλπου τοῦ ἁγίου Λαυρεντίου μέχρι τῶν ἄκρων τοῦ ἰσθμοῦ τῆς Φλωρίδος. Εἶδομεν ἡμέραν τινὰ εἰς τὰς Ἀζόρας νήσους συνάθροισιν ἀγρίων νησῶν κυανῶν, τὰς ὁποίας ἡ κόπωσης ἠνάγκασε νὰ ἀναπαυθῶσιν ἐπὶ τινος συκῆς. Τὸ δένδρον τοῦτο ἦτο γυμνὸν φύλλον, εἶχεν ὅ-

μως καρπούς ἐρυθρούς, οἵτινες ἐκρέμαντο ὡς κρύσταλλα ἀνά δύο. Ὅταν τὸ δένδρον ἐκαλύφθη ὑπὸ τοῦ νέφους τούτου τῶν πτηνῶν ἅτινα ἀρῆκαν ἐλευθέρας τὰς κεκηκηκίας πτέρυγάς των, εἶδομεν θέαμα θελκτικώτατον. Οἱ καρποὶ ἐφαίνοντο λαμπρῶς πορφυροὶ ἐπὶ τῶν σκιερῶν κλάδων, ἐνῶ τὸ δένδρον ἐφάνη ὡς νὰ ἀνέδωκεν ἐν ἀκαρεὶ βλάστησιν χρώματος κυανοῦ, ἐκ τοῦ ὠραιότερου τοῦ ἐρίζοντος.

Τὰ θαλάσσια πτηνὰ ἔχουσι μέρη συνεντεύξεων, ἐνθα φαίνεται, ὅτι συσκέπτονται περὶ τῶν ὑποθέσεων τῆς δημοκρατίας των· εἰσι δὲ συνήθως τὰ μέρη ταῦτα σκόπελοι ἐν τῷ μέσῳ τῶν κυμάτων. Πολλάκις ἰστάμεθα ἐπὶ τῆς περαλίας τῆς νήσου τοῦ ἁγίου Πέτρου, ἀπέναντι νησιδίου τινός, ὅπερ οἱ κάτοικοι ὠνόμασαν *Περιστερεῶνα* ὡς ἐκ τοῦ σχήματος· ἐκεῖ ἤρχοντο, κατὰ τὸ ἔαρ, πρὸς ἀναζήτησιν ὠῶν. Τὸ πλῆθος τῶν πτηνῶν, συνηθροισμένον ἐπὶ τοῦ βράχου τούτου, ἦτο τόσον μέγα, ὥστε πολλάκις διεκρίνομεν τὰς φωνὰς των καὶ ὅτε ἀκόμη ἐμυκάτο ἀγρίως ἢ τρικυμία. Τὰ πτηνὰ ταῦτα εἶχον φωνὰς ἰδιορρυθμούς, ὁμοίας πρὸς τὴν βοὴν τὴν ἐκ τῆς θαλάσσης ἐξερχομένην.

Ἄκρα νοσημοσύνη ἐβασίλευεν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ τοῦ *Περιστερεῶνος*. Εὐθὺς ἅμα νέος πολίτης ἐγεννήτο, ἡ μήτηρ του τὸν ἐρριπτεν εἰς τὰ κύματα, ὡς οἱ ἄγριοι ἐκείνοι λαοὶ, οἵτινες βυθίζουσι τὰ ἑαυτῶν τέκνα εἰς τοὺς ποταμούς ἵνα σκληραγωγηθῶσι καὶ συνειθίσωσιν εἰς τὰς ταλαιπωρίας τοῦ βίου. Ἀγγελιοφόροι ἀνεχώρουν ἀκαταπαύστως ἐκ τῆς νέας ταύτης *Τύρου* μετὰ πολυαρίθμων φυλάκων, οἵτινες κατὰ τὰς ἀνεξερευνήτους βουλάς τῆς θείας Προνοίας, διασκορπίζονται ἐπὶ τῶν θαλασσῶν ἵνα συνδράμωσι τὰ πλοῖα. Οἱ μὲν τοποθετοῦνται τεσσαράκοντα ἢ πεντήκοντα λεύγας μακρὰν, εἰς γῆν ἄγνωστον, καὶ καθίστανται ὁδηγοὶ ἀσφαλεῖς διὰ τὸν ναύκληρον, ὅστις ἀνακαλύπτει αὐτοὺς πτερυγίζοντας ἐπὶ τῶν κυμάτων, καθὼς οἱ σημαντῆρες τῆς ἀγκύρας· οἱ δὲ σταθμεύουσιν ἐπὶ τινος ὑφάλου, καὶ ὡς σκοποὶ ἄγρυπνοὶ ἐκβάλλουσι κατὰ τὸ διάστημα τῆς νυκτὸς κραυγὴν διαπεραστικὴν, ἵνα προειδοποιῶσι τοὺς θαλασσοπόρους· καὶ ἄλλοι τέλος, ὡς ἐκ

τῆς λευκότητος τοῦ πτερώματός των, καθίστανται ἀληθῶς φάροι ἐπὶ τῶν ἀμαυρῶν βράχων.

Πάντα τὰ φαινόμενα τῆς θαλάσσης, ἡ παλίρροια καὶ ἡ ἀμπώτις, ἡ γαλήνη καὶ ἡ τρικυμία προσημαίνονται ὑπὸ τῶν πτηνῶν. Ἡ *κίχλη* καταβαίνει ἐπὶ τῶν κοιλωμάτων, καλύπτει τὸν λαίμον ἐντὸς τῶν πτερώγων κρύπτει τὸν ἕνα πόδα ὑπὸ τὸ σῶμα καὶ ἰσταμένη ἀκίνητος ἐπὶ τοῦ ἄλλου, προαγγέλλει εἰς τὸν ἀλιέα τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ὑφοῦνται τὰ κύματα. Ἡ *θαλασσία κορδαλις*, ἥτις πετώσα ἐπιφάσει τὰ κύματα, ἐκβάλλουσα φωνὴν γλυκεῖαν καὶ μελαγχολικὴν, προμηνύει ἀπ' ἐναντίας τὴν στιγμὴν τῆς ἀμπώτιδος· τέλος ἡ *κλυδωνοχαρῆς* περιπλακᾷται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ὠκεανοῦ. Σύντροφος τῶν ναυτικῶν, ἀκολουθοῦσι τὴν πορείαν τῶν πλοίων, καὶ προμηνύουσι τὰς τρικυμίας. Ὁ ναύτης θεωρεῖ αὐτάς, ὡς ἱερὰ πτηνὰ, παρέχων αὐτοῖς θρησκευτικῶς φιλοξενίαν, ὅταν ὁ ἄνεμος τὰ ῥίπτει ἐντὸς τῶν πλοίων· ἀπαρλλάκτως ὡς ὁ γεωργὸς σέβεται τὸν *πυρροῦλαν*, ὅστις τῷ προμηνύει τὰς ὥραιάς ἡμέρας, τὸν δέχεται δὲ εὐχαρίστως καὶ ὑπὸ τὴν στέγην τῆς καλύβης του, κατὰ τὰ ψῆχον τοῦ χειμῶνος. Οἱ δυστυχεῖς οὗτοι ἄνθρωποι, εὐρισκόμενοι μεταξὺ τῆς δριμύτητος τοῦ χειμῶνος καὶ τῆς ἀύχμηρότητος τοῦ θέρους, ἔχουσι φίλους, οὐδ' ἠτοίμασεν αὐτοῖς ἡ θεία Πρόνοια· εὐρίσκουσιν εἰς τὸ ἀσθενὲς αὐτὸ ὄν, τὴν συμβουλὴν καὶ τὴν ἐλπίδα, ἣν ματαίως ἤθελον ζητήσῃ συχνάκις ἀπὸ τῶν ὁμοίων των. Ἡ ἀμοιβαία αὕτη εὐεργεσία μεταξὺ ἀσθενῶν πτηνῶν καὶ δυστυχῶν ἀνθρώπων, εἶναι ἐν τῶν συγκινητικῶν ἐκείνων δειγμάτων, ἅτινα ἀφθόνως εἰσὶ δισκορπισμένα εἰς τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ.

Ἐὰν ὁ καιρὸς καὶ ὁ χώρος ἐπέτρεπον ἡμῖν, ἠθέλομεν ζωγραφίσει καὶ πολλὰς ἄλλας μεταναστεύσεις, καὶ πολλὰ ἄλλα μυστήρια τῆς θείας Προνοίας ἠθέλομεν ἀποκαλύψει. Ἡθέλομεν ὁμιλήσει περὶ τῶν *γεράτων* τῆς Φλωρίδος, ὧν αἱ πτέρυγες ἐκπέμπουσιν ἤχους τοσοῦτον ἐναρμονίους, καὶ οἵτινες τοσοῦτον ὑπερφάνως πλέουσιν ἐπὶ τῶν λιμνῶν, τῶν ρητινοφόρων δασῶν, τῶν κυπαρισσῶνων, καὶ τῶν δασυλλίων τῶν πορτοκαλλεῶν καὶ τῶν φοινίκων· ἠθέλομεν ἀναφέρει τὸν *πελεκᾶνα* τῶν δασῶν, ἐπισκε-

πτόμενον τοὺς νεκροὺς τῆς ἐρημίας, μὴ ἀναπαυόμενον ἢ εἰς τὰ κοιμητήρια τῶν Ἰνδῶν καὶ εἰς τὰς κορυφὰς τῶν τάφων ἠθέλομεν καταδείξει τὸν λόγον τῶν μεταναστεύσεων τούτων, ἐφ' ὅσον αὐταὶ σχετίζονται πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἠθέλομεν εἶπει περὶ τῶν ἀνέμων, τῶν ὥρων τοῦ ἔτους, ὅς ἐκλέγουσι τὰ πτηνὰ ἵνα ἀλλάξωσι κλίματα, τῶν συμβεβηκότων ἄτινα ὑφίστανται, τῶν κωλυμάτων, τὰ ὁποῖα ἔχουσι νὰ ὑπερνικήσωσι, τῶν καταστρεπτικῶν ναυαγίων τῶν πῶς προσεγγίζουσιν ἐνίοτε εἰς ἀγνώστους ἀκτὰς ἀντὶ τῆς ζητουμένης ποθητῆς χώρας, πῶς ἀπόλλυνται διαβαίνοντα δάση ἄτινα κατέκαυσεν ὁ κεραυνὸς ἢ πεδιάδας, ἔνθα οἱ ἄγριοι ἔβεντὸ πῦρ.

Ἐν τῇ πρώτῃ ἡλικίᾳ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, κατὰ τὴν ἀνθησιν τῶν φυτῶν, κατὰ τὴν πτώσιν τῶν φύλλων, κατὰ τὴν ἀποδημίαν καὶ ἐπάνοδον τῶν πτηνῶν, οἱ γεωργοὶ καὶ οἱ ποιμένες ἐκάνονίζον τὰς ἐργασίας των.

Ἐπὶ τὰς σκηνὰς τοῦ Ἰακώβ ἢ τοῦ Βοῦζ, ἢ ἔλευσις πτηνοῦ τὸ πᾶν ἔθετεν εἰς κίνησιν ὁ πατριάρχης, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ὑπηρετῶν του, ὠπλισμένων μετὰ δρεπάνων, περιήρχετο τὸν ἀγρόν του. Ἐὰν διεδίδετο ὅτι τὰ μικρὰ τῆς κορυθαλιίδος ἐθεάθησαν πτερυγίζοντα, εἰς τὴν μεγάλην ταύτην εἶδησιν, ὀλόκληρος λαὸς, πεποιθὼς εἰς τὴν θεῖαν ἐπίβλεψιν, ἤρχιζε μετὰ χαρᾶς τὸν θερισμόν. Τὰ χαριέστατα ταῦτα σύμβολα, διευθύνοντα τὰς φροντίδας τῆς παρούσης ὥρας τοῦ ἔτους, εἶχον τὸ πλεονέκτημα νὰ προλέγωσι τὰς ἀγασίας τῆς προσεχοῦς ἐποχῆς. Ἐὰν αἱ χῆνες καὶ αἱ ἄγριοι νῆσσαὶ ἤρχοντο ἐν ἀφθονίᾳ, ἐγνώριζον ὅτι ὁ χειμὼν ἔσται διαρκής. Ἐὰν ἡ κορώνη ἤρχιζε νὰ κτίζῃ τὴν φωλεάν της κατὰ τὸν Ἰανουάριον μῆνα, οἱ κηπουροὶ προσεδόκων κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τὰ ῥόδα τοῦ Μαΐου. Ὁ ὑμέναιος νεοῦς κόρης, πλησίον κρήνης τινοῦ, εἶχεν ὁμοίαν σχέσιν πρὸς τὴν ἀνθησιν τῶν φυτῶν καὶ οἱ γέροντες οἱ ἀποθνήσκοντες συνήθως κατὰ τὸ φθινόπωρον, ἔπιπτον μετὰ τῶν βαλάνων καὶ τῶν ὠρίμων καρπῶν. Ἐνῶ ὁ φιλόσοφος, σμικρῶνων ἢ μηκύνων τὸ ἔτος, περιήρχετο κατὰ τὸν χειμῶνα ἐπὶ τῆς χλόης τοῦ ἔαρος, ὁ γεωργὸς οὐδόλως ἐφοβεῖτο μὴ ὁ ἀστρονόμος ὁ ἀποστελλόμενος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἠπατήθη. Ἐγνώριζεν, ὅτι ἡ ἀηδὼν δὲν

ἤθελεν ἐκλάβει τὸν μῆνα τῆς ὀμίχλης ἀντὶ τοῦ μηνὸς τῶν ἀνθέων, καὶ δὲν ἤθελε ψάλει κατὰ τὴν χειμερινὴν τροπὴν τὰ ἄσματα τοῦ θέρους. Ἐπίσης αἱ φροντίδες, τὰ παίγνια, αἱ ἡδοναὶ τοῦ ἀγροτικοῦ βίου ἦσαν προσδιωρισμένοι οὐχὶ ἐκ τοῦ ἀβεββαίου ἡμερολογίου σοφοῦ τινος, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀλανθάστων ὑπολογισμῶν Ἑκκείνου, ὅστις ἐχάραξε τὴν πορείαν τοῦ ἡλίου. Ὁ ὑπέρτατος οὗτος Δημιουργὸς ἠθέλησεν ὁ ἴδιος νὰ προσδιορίσῃ τὰς ἑορτὰς τῆς λατρείας Του εἰς ἀπλὰς ἐποχὰς, δανεισθείσας ἐκ τῶν ἰδίων του ἔργων καὶ εἰς τὰς ἡμέρας ἐκείνας τῆς ἀγνότητος, κατὰ τὰς ἐποχὰς καὶ τὰς ἐργασίας, ἢ πνοῇ τοῦ ζεφύρου ἢ τῆς καταιγίδος τοῦ ἀετοῦ ἢ τῆς περιστερᾶς, ἐκάλει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν βωμὸν τοῦ Θεοῦ τῆς φύσεως.

Οἱ χωρικοὶ ἡμῶν μεταχειρίζονται ἐνίοτε καὶ νῦν τὰς θελκτικὰς ταύτας εἰκόνας, δι' ὧν εἶναι προσδιωρισμένος ὁ καιρὸς τῶν ἀγροτικῶν ἐργασιῶν. Οἱ λαοὶ τῶν Ἰνδιῶν ποιοῦσι τὴν αὐτὴν χρῆσιν ὁμοίως οἱ Μαῦροι καὶ οἱ Ἄγριοι Ἀμερικανοὶ φυλάττουσι τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ ἡμερολογίου. Αὐτόχθων τῆς Φλωρίδος σοὶ λέγει «Ἡ κόρη ἐνουμφεύθη κατὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ κολοῦρίου.—Τὸ παιδίον ἀπέθανεν ὅτε ἡ τρυγὼν εἰσέγησεν.—Ἡ μήτηρ αὕτη ἔχει τόσους υἱοὺς, ὅσα ὠὰ ἔχει ἡ φωλεὰ τοῦ πελεκᾶρος!»

ΑΔΡΙΑΝΗ Ι. ΜΑΖΑΡΑΚΗ.